

Europos Parlamento nariai Andrius Kubilius ir Rasa Juknevičienė šią savaitę išskyrė įvykių Rusijoje ir pandemijos bei skiepų temas.

„Daugelis Europos šalių nėra patenkintos skiepų nuo „Covid-19“ gamybos tempais, tačiau nereikia pamiršti, kad yra valstybių, pavyzdžiui, Afrikoje, kuriose skiepijimas dar net nepradėtas. Todėl svarbu suprasti, jog nevaldomas virusas ten gali toliau plisti ir netgi mutuoti, o tai reiškia, kad mūsų visų pastangos suvaldyti virusą gali būti nepakankamos, jei vakcinos taptų virusui mažiau veiksmingos“, – sakė R. Juknevičienė.

A.Kubilius pritarė, jog tokį skiepijimo netolygumą reikia vertinti labai rimtai. Be to, atsiranda informacijos, kad kai kuriose šalyse, pavyzdžiui Brazilijoje ir Pietų Afrikoje, atsirandančios naujos mutavusio viruso atmainos yra atsparios dabar sukurtai vakcinai. Jis taip pat pabrėžė, jog labai keista girdėti kai kurių Europos šalių vadovų priekaištus, jog skiepų kažkas neduoda. Lyg Europoje būtų kažkoks didelis vakcinų sandėlis, kurį saugo blogi ES biurokratai. Iš tikro, skiepus gaminančių įmonių galimybės pagaminti tokį didelį skiepų kiekį yra ribotos.

R.Juknevičienė paminėjo, jog yra šalių, kurios galėtų gaminti vakcinas, nors jų ir neišrado, tačiau čia jau iškyla patentų klausimas, o neturtingoms šalims tai yra per brangu.

„Jei Europos Sąjunga nebūtų priėmusi sprendimo visoms narėms centralizuotai užsakyti vakcinas ir aprūpinti jomis pagal gyventojų skaičių, tai tikrai negalėtumėme konkuruoti su didžiausiomis ES valstybėmis ir pagal skiepijimo tempus būtume kažkur eilės pabaigoje“, – sakė R. Juknevičienė.

Kita savaitės apžvalgos tema – tai įvykiai Rusijoje. Ketvirtadienį įvyko A. Kubiliaus iniciatyva organizuotas renginys, kuriame dalyvavo gausus būrys Europos Parlamento narių, keliolika Rusijos miestų atstovų iš Vladivostoko, Maskvos, Peterburgo ir kitų, bei Svetlanos Cichanouskajos atstovai. Renginys išsiskyrė tuo, kad į bendrą diskusiją subūrė Rusijos, Baltarusijos ir Europos Parlamento atstovus. A. Kubilius dar kartą pabrėžė, jog pernai prasidėję protestai Baltarusijoje labai panašūs į protestus Rusijoje.

„Jeigu Minske šaukdavo, Lukašenka, – išėik, tai Maskvoje šaukia, Putinai, – išėik“ – sakė A. Kubilius.

Režimai elgiasi labai panašiai, todėl dabar tik klausimas, ar Putinas savo žiaurumu aplenks Lukašenką, nes per 3 protestų dienas jau yra suimta 12 tūkstančių žmonių.

R.Juknevičienė pratęsė diskusiją apie sociologinius tyrimus, kurie rodo, jog Baltarusijoje –

apie 60, Rusijoje – apie 50 procentų gyventojų nori pokyčių. Todėl skeptikų įvardijamas neva nepakankamai didelis protestuotojų skaičius Rusijos miestų gatvėse nereiškia, jog žmonių, norinčių pokyčių, tik tiek ir yra. Parlamentarė taip pat kalbėjo, jog gali būti, kad žmonės į gatves išeina nebūtinai vien tik dėl A. Navalno, tačiau negalima neigti, jog jis yra pokyčių katalizatorius.

A.Kubilius priminė, jog dar pernai kovą jis taip pat netikėjo, kad tokie įvykiai galėtų klostytis Baltarusijoje. Nuolat tekdavo girdėti, jog į prezidento postą Baltarusijoje pretenduojantys asmenys yra Kremliaus projektai. Tačiau nepaisant to, ką palaiko žmonės, jie į gatves išeina protestuoti ir kovoti už pokyčius.

Pasak R. Juknevičienės, galima matyti, kokią didelę įtaką Baltarusijos ir Rusijos žmonėms padarė internetas, kaip alternatyva tose šalyse veikiančioms televizijoms. Jaučiamas didelis skirtumas tarp jaunos ir vyresnės kartos žmonių, kurie užaugo „su televizoriumi“ ir yra prikaustyti prie Putino propagandos.

Anot A. Kubiliaus, stebint įvykius Baltarusijoje ir Rusijoje matosi, kaip režimai susidoroja su protestuotojais, todėl turime suprasti, jog tai yra testas demokratijoms. Ketvirtadienio seminaro, kurį stebėjo tūkstančiai žmonių, esminė tema buvo demokratijos gynyba.

„Europos Sąjunga demokratijos gynybos klausimą turi pakelti į tokį pat lygį, kokiame yra klimato kaitos arba kovos su pandemija klausimai. Aljansas tarp ES ir naujosios JAV administracijos taip pat yra būtinas. Instrumentai sankcijų įvedimui režimo atstovams, nepaisant gerų reglamentų, yra labai silpni“, – kalbėjo A. Kubilius.

Parlamentarai pritarė, jog Vilniuje galėtų atsirasti Tarptautinio teisingumo centras, kuriame tarptautinio teisingumo galėtų sulaukti Baltarusijos arba Rusijos žmonės, nukentėję nuo režimų, o baudmės sulauktų tie, kurie tuos nusikaltimus daro.

R.Juknevičienė priminė apie aukšto lygio ES pareigūno, iš dalies atitinkančio užsienio reikalų ministro pareigas, Josepo Borrellio vizitą į Maskvą, kuris sukėlė nemažai diskusijų dėl to, ar toks vizitas, tokiu laiku yra tinkamas.

A.Kubilius neabejodamas sakė, jog tokį vizitą Putinas sėkmingai panaudos tam, kad pasityčiotų iš Vakarų. Viena A. Navalno byla – prieš pat J. Borrellio atvykimą, kita planuojama svarstyti kaip tik šiomis dienomis, nėra atsitiktinumas.

„Prieš kelias dienas pasibaigęs ESBO pirmininkės vizitas leidžia Putinui parodyti, jog Vakarai nieko nepasieks. Gaila, tačiau Vakarai šiandien labai silpnai atrodo demokratijų

EP nariai: ES demokratijos gynybos klausimą turi pakelti į tokį pat lygį, kokiame yra klimato kaitos arba kovos su pandemija klausimai

kovoje su autoritariniais režimais“, – sakė A. Kubilius.

Parlamentarai sutarė, jog reikia visai kitokio požiūrio į Rusiją, reikia priemonių, norint padėti patiems rusams, tačiau pirmiausia reikia neleisti savęs žeminti taip, kaip dabar daro Putinas.

Diskusiją parlamentarai baigė kviesdami susitelkti ir pakentėti iki karantino pabaigos, nes per greitas ribojimų atlaisvinimas gali turėti tokias pasekmes, kokias turėjo Airijoje, kai prieš šv. Kalėdas atšaukus apribojimus po poros savaitių vėl valstybė turėjo visiškai užsidaryti, nes naujų užsikrėtimų atvejai išaugo keliasdešimt kartų.

